

HÍRES SZERZŐK TITKOS ÉLETE

A fordítás alapja:

Robert Schnakenberg: *Secret Lives of Great Authors: What Your Teachers Never Told You About Famous Novelists, Poets, and Playwrights*. Quirk Books, Philadelphia, 2008

© Quirk Productions, Inc., 2008

Fordította © Vizi Katalin, 2010

Szerkesztette: Sindelyes Dóra

Illusztráció: Mario Zucca

Borítóterv: Doogie Horner

Adaptáció: Tabák Miklós

HVG Könyvek

Kiadóvezető: Budaházy Árpád

Felelős szerkesztő: Török Hilda

ISBN: 978-963-304-022-5

Minden jog fenntartva. Jelen könyvet vagy annak részleteit tilos reprodukálni, adatrendszerben tárolni, bármely formában vagy eszközzel – elektronikus, fényképeseti úton vagy más módon – a kiadó engedélye nélkül közölni.

Kiadja a HVG Kiadó Zrt., Budapest, 2010

Felelős kiadó: Szauer Péter

www.hvgkonyvek.hu

Nyomdai előkészítés: Inic Kft.

Nyomás: AduPrint Kft.

Felelős vezető: Tóth Béláné

TARTALOM

8 **BEVEZETÉS**

10 **WILLIAM SHAKESPEARE**

1564. ÁPRILIS 23. – 1616. ÁPRILIS 23.

19 **LORD BYRON**

1788. JANUÁR 22. – 1824. ÁPRILIS 19.

25 **HONORÉ DE BALZAC**

1799. MÁJUS 20. – 1850. AUGUSZTUS 18.

32 **EDGAR ALLAN POE**

1809. JANUÁR 19. – 1849. OKTÓBER 7.

41 **CHARLES DICKENS**

1812. FEBRUÁR 7. – 1870. JÚNIUS 9.

50 **BRONTË NŐVÉREK:**

CHARLOTTE BRONTË

1816. ÁPRILIS 21. – 1855. MÁRCIUS 31.

EMILY BRONTË

1818. JÚLIUS 30. – 1848. DECEMBER 19.

ANNE BRONTË

1820. JANUÁR 17. – 1849. MÁJUS 28.

58 **HENRY DAVID THOREAU**

1817. JÚLIUS 12. – 1862. MÁJUS 6.

65 **WALT WHITMAN**

1819. MÁJUS 31. – 1892. MÁRCIUS 26.

73 **LEV TOLSZTOJ**

1828. SZEPTEMBER 9. – 1910. NOVEMBER 20.

81 **EMILY DICKINSON**

1830. DECEMBER 10. – 1886. MÁJUS 15.

88 **LEWIS CARROLL**

1832. JANUÁR 27. – 1898. JANUÁR 14.

95	MARK TWAIN 1835. NOVEMBER 30. – 1910. ÁPRILIS 21.
104	OSCAR WILDE 1854. OKTÓBER 16. – 1900. NOVEMBER 30.
112	ARTHUR CONAN DOYLE 1859. MÁJUS 22. – 1930. JÚLIUS 7.
120	W. B. YEATS 1865. JÚNIUS 13. – 1939. JANUÁR 28.
127	H. G. WELLS 1866. SZEPTEMBER 21. – 1946. AUGUSZTUS 13.
136	JACK LONDON 1876. JANUÁR 12. – 1916. NOVEMBER 22.
143	VIRGINIA WOOLF 1882. JANUÁR 25. – 1941. MÁRCIUS 28.
150	JAMES JOYCE 1882. FEBRUÁR 2. – 1941. JANUÁR 13.
158	FRANZ KAFKA 1883. JÚLIUS 3. – 1924. JÚNIUS 3.
165	T. S. ELIOT 1888. SZEPTEMBER 26. – 1965. JANUÁR 4.
173	AGATHA CHRISTIE 1890. SZEPTEMBER 15. – 1976. JANUÁR 12.
180	J. R. R. TOLKIEN 1892. JANUÁR 3. – 1973. SZEPTEMBER 2.
188	F. SCOTT FITZGERALD 1896. SZEPTEMBER 24. – 1940. DECEMBER 21.
196	WILLIAM FAULKNER 1897. SZEPTEMBER 25. – 1962. JÚLIUS 6.
205	ERNEST HEMINGWAY 1899. JÚLIUS 21. – 1961. JÚLIUS 2.
213	JEAN-PAUL SARTRE 1905. JÚNIUS 21. – 1980. ÁPRILIS 15.

221**WILLIAM BURROUGHS**

1914. FEBRUÁR 5. – 1997. AUGUSZTUS 2.

229**J. D. SALINGER**

1919. JANUÁR 1. – 2010. JANUÁR 27.

237**JACK KEROUAC**

1922. MÁRCIUS 12. – 1969. OKTÓBER 21.

245**KURT VONNEGUT**

1922. NOVEMBER 11. – 2007. ÁPRILIS 11.

253**TONI MORRISON**

1931. FEBRUÁR 18. –

261**SYLVIA PLATH**

1932. OKTÓBER 27. – 1963. FEBRUÁR 11.

268**THOMAS PYNCHON**

1937. MÁJUS 8. –

275**FÜGGELÉK****284****JEGYZETEK****285****IDÉZETT MŰVEK MAGYAR KIADÁSBAN****297****NÉV- ÉS TÁRGYMUTATÓ**

BEVEZETÉS

CSAK ÉN VAGYOK ÍGY VELE, vagy mindnyájan azt várjuk a nagy írótól, hogy szemlélődő, higgadt, teljességgel érdektelen életet éljenek? Tény és való, van köztük olyan, aki tökéletesen megfelel ennek az elvárásnak – igen, Jane Austen, *rólad* van szó –, nos, őket nem találjuk meg ebben a könyvben. Viszont az irodalomtörténet legendás alakjainak túlnyomó többsége inkább züllött hollywoodi színészekre, mintsem félnék, visszahúzó könyvmolyokra emlékeztető életet él: drogok, pisiivás, nőügyek, filmszínészi ambíciók – könnyebben megeshet, hogy az ember azon kapja őket, hogy egy palack gint szorongatnak, lúdtoll helyett.

Valószínűleg hálásnak kellene lennünk tanárainknak, hogy félrevezettek minket. Annyira erőlködtek, hogy átrágnak magunkat az *Ulyssesen*, hogy teljesen kiment a fejükből, amit James Joyce fura szexuális életéről mesélhettek volna – ami viszont, most, hogy így belegondolok, sokat segített volna abban, hogy átrágnak magunkat az *Ulyssesen* (vagy legalább közelebb kerüljünk a megértéséhez).

Szóval értik, mire gondolok. A nagy írók is egyszerre csak az egyik lábukat dugják bele az alsóneműjünkbe, ugyanúgy, mint bármelyikünk (noha Hemingway esetében éppenséggel előfordulhat, hogy az alsónemű egy női bugyogó). Hirtelen kiakadnak, egymásnak esnek. Közben a sajtó is gyalázza őket. Velük is éppúgy megtörténhet, hogy fura, obskurus szekták szippantják be őket, mint a nyilvánosság előtt gyakorta mutatkozó bármelyik más hírességet. E könyv megvillantja az olvasónak mindazokat a jellemhibákat, gyengeségeket, emberi gyarlóságokat, amelyekről esetleg egy szót sem hallott, amikor első ízben találkozott az irodalmi óriásokkal. Az itt olvasottak remélhetőleg kelőképpen felpizkálják a kíváncsiságát ahhoz, hogy kézbe vegye, elolvassa, újraolvassa műveiket. Egyúttal elképzelhető, hogy olyan hasznos adatoknak bukkan a nyomára, amelyek segítségére lehetnek egy soványka házi dolgozat felhizlalásában. Vagy éppen abban, hogy egy társasági összejöveten semmivel se maradjon le a mögött a tipikus felfuvalkodott fickó mögött, akinek ki tudja honnan, de akadt elég ideje, hogy Tolsztoj minden egyes regényét elolvassa – jó, hogy nem mindjárt eredetiben! Esetleg az itt

„HA MEGSZÚRTOK, NEM VÉRZÜNK-E?”

Shylock *A velencei kalmárban*, William Shakespeare

összehordott pletykák egyike szolgál majd kiindulásul egy frappáns „és azt tudtad?”-jellegű kérdés bedobásához a következő egyetemi dumapartin – a kívánt hatás nem marad majd el!

Egy megjegyzés a könyvben szereplőkről. Egy efféle összeállítás csakis szubjektív lehet, így nem is kíván átfogó áttekintéssel szolgálni a világ legnagyobb íróiról. Igencsak nehezemre esett például kihagyni egy Truman Capote-hoz fogható színes figurát. Ám egyelőre várat magára, hogy megvitassuk Neil Simon *Meghívás egy gyilkos vacsorára* (*Murder by Death*) című filmjében nyújtott lenyűgöző alakítását. Norman Mailert is a legvégén húztam ki a névsorból. Az 1969-ben New York polgármesterségéért folytatott, gyakorlatilag a hírnevén alapuló, bizarr kampánya külön kötet tárgyát képezhetné. Az volt a szándékom, hogy a szóba jöhető személyek névsorát – amilyen igazságosan csak lehet – a történelem legkiválóbb, leghíresebb, legérdekesebb íróinak reprezentatív mintájára szűkítsem. Elképzelhető, hogy középiskolai tanáraik ezt az egészet titokban kívánták volna tartani, ám ahogy Shakespeare is megmondta: „az igazság végül is kiderül”.